01/02/2019

Ο Μητροπολίτης Μάνης για την Υπαπαντή

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μάνης

Για Υπαπαντή του Κυρίου αναφέρεται στο λόγο του Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μάνης κ. Χρυσόστομος.

ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΗΣ ΥΠΑΠΑΝΤΗΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ Δεσποτικὴ καὶ συγχρόνως Θεομητορικὴ ἑορτὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, κατὰ τὴν ὁποία τιμᾶται ἡ «προσφορά» τοῦ Ἰησοῦ στὸ ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων, σαράντα ἡμέρες μετὰ ἀπὸ τὴ Γέννησή Του.

Οἱ εὐαγγελικὲς διηγήσεις, ἐπικεντρώνουν τὴ σημασία τῆς ἑορτῆς στὴ «συνάντηση» τοῦ νεογέννητου Κυρίου μὲ τὸν ἱερέα Συμεών («ὑπάντηση» τοῦ Κυρίου μὲ τὸν Συμεών, ἐξ οὗ καὶ ἡ λέξη «Ὑπαπαντή»). Χαρακτηριστικά τονίζεται στὸ τρίτο Στιχηρὸ τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς:

Δεῦτε καὶ ἡμεῖς, ἄσμασιν ἐνθέοις, Χριστῷ συναντηθῶμεν, καὶ δεξόμεθα αὐτόν οὗ τὸ σωτήριον, ὁ Συμεὼν ἑώρακεν. Οὗτός ἐστιν ὅν ὁ Δαυῒδ καταγγέλει· οὗτός ἐστιν,

ὁ ἐν Προφήταις λαλήσας· ὁ σαρκωθεὶς δι᾽ ἡμᾶς καὶ νόμῳ φθεγγόμενος. Αὐτὸν προσκυνήσωμεν.

«Ἀρχικῶς, ἡ ἑορτὴ ἐθεωρεῖτο ὡς Θεομητορική, δηλαδὴ ὡς τιμητικὴ τῆς Θεοτόκου. Ἡ προσκυνήτρια τῶν Ἁγίων Τόπων, ἡ Αἰθερία, ἀναφέρει ὅτι τὸν 4ο αἰώνα ἡ Ὑπαπαντὴ ἑορταζόταν μὲ τελετουργικὴ λαμπρότητα. Τὰ Ἱεροσόλυμα, ἄλλωστε, ὑπῆρξαν ὁ τόπος στὸν ὁποῖο γεννήθηκε ἡ ἑορτή. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ αὐτοκράτορα Ἰουστινιανοῦ (6ος αἰώνας) ἡ ἑορτὴ μεταφέρθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη (ὅπως μαρτυρεῖ τὸ «Χρονικό» τοῦ μοναχοῦ Γεωργίου) καὶ, ἔκτοτε, διαδόθηκε σὲ ὁλόκληρο τὸ χριστιανικὸ κόσμο. Ὁ Ἰουστινιανὸς ἐπέβαλε καὶ τὴ μεταφορὰ τῆς Ὑπαπαντῆς ἀπὸ τὶς 14 Φεβρουαρίου (σαράντα ἡμέρες μετά τις 6 Ἰανουαρίου· διότι ἀρχικὰ τὰ Χριστούγεννα ἑορτάζονταν στὶς 6 Ἰανουαρίου, μαζὶ μὲ τὰ Θεοφάνεια) στὶς 2 Φεβρουαρίου. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ὁ μεγάλος ὑμνογράφος Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς συνέθεσε τὸ περίφημο Κοντάκιο τῆς ἑορτῆς, Ὁ μήτραν παρθενικὴν...» μᾶς ἀναφέρει τά ἱστορικά αὐτά στοιχεῖα ὁ λειτουργιολόγος καθηγητής Γ. Φίλιας.

Ἡ ἑορτολογικὴ προσέγγιση τῆς Ὑπαπαντῆς ἀπὸ τοὺς Πατέρες καὶ διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας, ἐντάσσει τοὺς ἀναγνῶστες τῶν ἔργων τους στὸ βαθύτερο ἐκκλησιολογικὸ νόημα τῆς ἑορτῆς: ὅτι ὅπως ὁ Συμεὼν ὑποδέχθηκε τὸ Χριστό, ἔτσι καὶ ἡ Ἐκκλησία ὑποδέχεται τὸν κάθε ἄνθρωπο ποὺ θὰ θελήσει νὰ τὴν προσεγγίσει. Ἡ «ὑπάντηση» τοῦ Συμεὼν μὲ τὸν Χριστὸ συμβολίζει (καὶ μᾶς προετοιμάζει) γιὰ τὴν «ὑπάντηση» τοῦ κάθε ἀνθρώπου μὲ τὸν Κύριο μέσα στὴν Ἐκκλησία καί ἰδιαίτερα προμηνύει τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο κατὰ τὴ θεία Εὐχαριστία. Στὴν περίπτωση τῆς Ὑπαπαντῆς, ὁ Χριστὸς εἶναι Ἐκεῖνος ποὺ μεταβαίνει πρὸς τὸν Συμεών, ἐνῶ κατὰ τὴ θεία Εὐχαριστία εἶναι Ἐκεῖνος ποὺ ἀναμένει οἰκειοθελῶς καὶ αὐτοβούλως τὴν ἔλευση τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν «ὑπάντηση» μὲ τὸ δημιούργημά Του.

Αὐτὸ εἶναι τὸ βαθύτερο νόημα τῆς σημερινῆς ἑορτῆς: ὅτι ὁ Κύριος μᾶς προσκαλεῖ πρὸς συνάντησή Του. Συνάντηση μέ τόν Χριστό στήν Ἐκκλησία Του, στήν Θεία Λειτουργία, στή Θεία Ευχαριστία, στή Μετάληψη τοῦ Τιμίου Σώματος καί Αἵματός Του. Ὅταν μᾶς προσφέρεται εἰς μετάληψιν τό Σῶμα καί το Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἐρχόμεθα σέ πραγματική συνάντηση καί ἀληθινή κοινωνία μαζί Του, γινόμεθα ναός ἔμψυχος τοῦ Κυρίου. Γι’αὐτό καί ὀφείλουμε νά ἔχουμε, βαθειά συναίσθηση, εὐλάβεια, δέος καί μεγάλη πίστη ὅτι λαμβάνουμε μέ τήν Θεία Μετάληψη τόν Χριστό μέσα μας. Συνάντηση, Κοινωνία, Κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ μέσα μας.

Ἄλλωστε μή λησμονοῦμε ὅτι ἑορτή σημαίνει τέλεση τῆς Θείας Μυσταγωγίας καί συμμετοχή τών πιστών στή Θεία Μετάληψη. Τότε ἑορτάζουμε τό γεγονός θεοπρεπῶς.

Μέ πολλή συγκίνηση ὁ δίκαιος Συμεών κράτησε στίς ἀγκάλες του τό Θεῖο Βρέφος καί ἡ καρδιά του ἦταν πλημμυρισμένη ἀπό ἀγαλλίαση. Ἀλήθεα, πόση πνευματική εὐφροσύνη δέν θά πρέπει καί μεῖς νά αἰσθανώμεθα ὅταν ὁ Ἴδιος ὁ Χριστός κατοικεῖ μέσα μας;

Ἔτσι καί η ἑορτή αὐτή τῆς Ὑπαπαντής τοῦ Κυρίου, μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ σύναξη τῶν πιστῶν, ὅλη ἡ Ἐκκλησία ζεῖ καί ἐκφράζεται «ἐν τῇ Θείᾳ Εὐχαριστίᾳ καί διά τῆς Εὐχαριστίας», στό μέγα αὐτό Μυστήριο τῆς Συνάντησης καί Ἑνότητος μέ τόν Κύριο καί Σωτήρα μας Ἰησοῦ Χριστό.